

ChristenUnie

Geen beperking
voor (Wa)Jongeren!

Notitie Tweede Kamerfractie
Cynthia Ortega-Martijn
8 december 2010

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. De studerende Wajonger	6
2. De werkzoekende Wajonger	7
3. De werkende Wajonger	8
4. De ondernemende Wajonger	9

Wat is Wajong?

Was u voor uw 17e verjaardag al gehandicapt of langdurig ziek? Of was u student en jonger dan 30 toen u gehandicapt raakte of langdurig ziek werd? U bent dan door ziekte of handicap al op jonge leeftijd moeilijk of niet in staat om te werken. U krijgt misschien een uitkering voor jonggehandicapten. Deze uitkering heet een Wajong-uitkering. U hoeft dan niet voor inkomen afhankelijk te zijn van uw ouders/verzorgers of de bijstand. (Bron: www.uwv.nl).

Als in deze notitie gesproken wordt over 'Wajongeren' betekent dat niet per definitie dat het om jongeren gaat, maar om mensen die dus volgens bovenstaande norm recht hebben op een Wajong-uitkering.

INLEIDING

Geen beperking voor (Wa)jongeren! Het is van groot belang dat mensen met een beperking kunnen meedoen in onze samenleving. Iedereen in onze maatschappij is verantwoordelijk voor hun burgerschap. Wanneer wij als samenleving mensen met een beperking niet ontvangen op basis van gelijk-(waardig)heid, zal ook de integratie van burgers met een arbeidsbeperking (Wajongeren) op de arbeidsmarkt niet kunnen slagen.

Hierover zijn vrijwel alle deskundigen het eens.

In deze notitie richt ik me specifiek op de integratie van de Wajongeren. Burgers die willen meedoen in de samenleving. Die ondanks hun beperking, tot veel in staat zijn. Zij studeren, leren, werken.

Zij kunnen en willen ook meedoen.

In deze notitie doe ik een aantal voorstellen om dat te realiseren. Want om het waar te maken, wordt in de eerste plaats inspanning gevraagd van deze burgers zelf. Maar ook de overheid, werkgevers, collega's, vrienden en familie zullen hun best moeten doen om dit te laten slagen.

Het is een zaak die ons allen aan het hart moet gaan!

De overheid moet daarom het goede voorbeeld geven en zelf een voortrekkersrol nemen bij het creëren van functies voor mensen met een beperking. Daarnaast kan de overheid bij aanbesteding van werkzaamheden en projecten gericht op deze doelgroep, als gunningseis opnemen dat een percentage van het personeelsbestand moet bestaan uit werknemers met een beperking. Ook bij het verlenen van subsidies aan instellingen en bedrijven zou het criterium moeten gelden of deze organisaties ook mensen met een beperking in dienst hebben of willen nemen.

De overheid moet er op toezien dat mensen met een beperking gelijk behandeld worden op de arbeidsmarkt. Er moet periodiek worden toegezien dat de Wet gelijke behandeling gehandicapten en chronisch zieken wordt nageleefd. Dit moet strikt gebeuren.

Om het maatschappelijke bewustzijn te stimuleren, is een grootschalige bewustwordingscampagne van grote waarde. De totale samenleving dient ervan doordrongen te zijn dat wij dit samen moeten doen. Het gaat hierbij om een gedeelde verantwoordelijkheid en solidariteit. Een samenleving die verbondenheid voorstaat heeft oog voor hen die de steun nodig hebben. Daarom roep ik de regering op om onze bevolking bewust te maken van de bijdrage die zij kunnen leveren aan het oplossen van deze problematiek. Dit kan niet slechts door een paar weken een Postbus 51-spotje in de landelijke media te hebben. Het moet veel breder opgepakt worden door bedrijven te stimuleren Wajongeren in dienst te nemen en scholen te verplichten in het onderwijsprogramma er aandacht aan te besteden.

De laatste tijd heb ik regelmatig gegeten bij restaurants waar Wajongeren bedienden. Ik merk hoe trots ze zijn! Alleen al door daar te eten houden wij als samenleving dit soort initiatieven in stand. Bedrijven kunnen bij uitbesteding van werkzaamheden bewust opdrachten neerleggen bij SW-bedrijven, maar ook zelf functies en leer-werkplekken beschikbaar stellen. In het (reguliere) onderwijs moet aandacht komen voor 'beperkingen en handicaps'. Zodat iedereen van jongs af aan al opgroeit met het gegeven dat er mensen met een beperking zijn in de samenleving die meetellen en van gelijke waarde zijn.

De ChristenUnie zet zich al een aantal jaren in voor de doelgroep Wajongers. In 2008 heb ik hierover de notitie 'Een mens is meer dan zijn beperking' geschreven. Wajongers vormen een speciale doelgroep die mag rekenen op onze solidariteit. Wij zullen op blijven komen voor hun belangen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van onze samenleving. Mensen met een beperking lopen tegen problemen aan die zij niet alleen zouden moeten dragen, op alle niveaus in de samenleving verdienen zij onze steun en solidariteit. De hoge instroom van jongeren in de Wajonguitkering brengt met zich mee dat er maatregelen genomen moeten worden. Recent is de Wajongregeling dan ook aangepast om meer in te zetten op wat deze burgers kunnen.

De ChristenUnie heeft dit uitgangspunt altijd ondersteund vanuit de visie dat ieder mens talenten heeft meegekregen die hij kan ontwikkelen. Maar wat nog belangrijker is, is dat blijkt dat het grootste gedeelte van deze groep ook graag wil participeren op de arbeidsmarkt. Een verlangen dat wij niet onbeantwoord mogen laten.

Het wordt de Wajongers door dit kabinet niet makkelijker gemaakt. Het idee van de coalitie om de Wajongregeling samen te voegen met een aantal andere regelingen in één regeling is niet zo gunstig voor de Wajongers. De ChristenUnie staat in principe wel sympathiek ten opzichte van het onderbrengen onder één regeling, mits dat uit het oogpunt van efficiency en effectiviteit gebeurt. Maar het Kabinet gaat verder dan dat. Zij verliest uit het oog dat de groep Wajongers echter zulke specifieke eigenschappen heeft, dat zij niet op één hoop geschoven kunnen worden met de WWB'ers (Wet Werk en Bijstand). Wajongers gelijk trekken met een WWB-ers is als appels met peren vergelijken.

Er zal fors geïnvesteerd moeten worden in de Wajongers met ondersteuning en begeleiding om hun arbeidsmarktkansen te vergroten. En juist dit is wat de ChristenUnie mist in de plannen van de regering.

De ChristenUnie doet daarom de volgende voorstellen om Wajongers op verschillende terreinen te helpen een plek te vinden op de arbeidsmarkt.

8 december 2010

Cynthia Ortega-Martijn
Tweede Kamerlid ChristenUnie

1. DE STUDERENDE WAJONGER

De regering wil het langleren gaan sanctioneren. Lang door studeren wordt hierdoor een dure aangelegenheid.

Juist de groep Wajongers zal hierdoor flink getroffen worden als er voor hen geen uitzondering gaat gelden. De ChristenUnie roept de regering op om deze groep alle ruimte te bieden om hun studie op eigen tempo af te maken.

- Daarnaast moet de aansluiting tussen het onderwijs en werk voor jongeren met een arbeidsbeperking nog beter. Meer persoonlijke begeleiding van de Wajongers is nodig, bijvoorbeeld door jobcoaches veel uitgebreider en eerder te betrekken.
- De bezuinigingen in de studiefinanciering zullen deze groep hard treffen. De regering moet met een maatwerk-aanpak komen voor deze groep.
- De mogelijkheden voor promoveren in deeltijd moet uitgebreider:
 - Voor een Assistent in Opleiding (AIO) is het vereist een aanstelling voor minimaal 32 uur te hebben. Die eis moet lager komen te liggen voor Wajongers, want het is voor de meeste ondoenlijk.
 - Gerechtigd voor deze groep is een speciale AIO-traject in deeltijd van bijvoorbeeld twee dagen (16 uur) in de week.
 - Bij selectie voor onderzoekmasters die voorbereiden op een AIO, mag wel de eis van hoge punten worden gesteld, maar niet die van nominale studietijd. Een Wajong-student met een functiebeperking studeert vrijwel altijd in een langzamer tempo.
 - Bevorderen en faciliteren dat er meer jobcoaches zijn om Wajongers op HBO en universitair niveau te begeleiden.

2. DE WERKZOEKENDE WAJONGER

Veel ondernemers zouden veel meer Wajongers in dienst nemen of een leer-werkplek aanbieden als zij ontlast worden van allerlei administratieve rompslomp. Vraag is dan op welke manier de overheid de drempel zo laag mogelijk kan leggen voor ondernemers. Daarnaast is het belangrijk dat er meer kennis komt over deze doelgroep, ook bij commerciële detacheringbureaus en uitzendbureaus.

- Zet een pilot op bij regionale samenwerkende gemeenten of het UWV waarbij mensen met een beperking door een detacheringsbureau worden bemiddeld aan reguliere werkgevers. Het detacheringsbureau kan de Wajongeren plaatsen bij reguliere werkgevers en voert alle werkzaamheden uit die betrekking hebben op wet- en regelgeving.
- Stimuleer en faciliteer specialisatie en kennisintensivering bij organisaties, zodat commerciële detacherings-uitzendbureaus zich op speciale doelgroepen binnen de Wajong- populatie zouden moeten richten.
- Stimuleer en faciliteer particuliere initiatieven door opstartsubsidies of het creëren van een voorziening waardoor plaatsing succesvoller wordt.
- Kom daarnaast met een wettelijke bepaling waarbinnen deze ondernemingen met een maatschappelijke doelstelling in aanmerking komen voor bepaalde (belasting)voordelen.
- Zet een grootschalige stage- en banenpool op. In dit verband zou de overheid met het bedrijfsleven convenanten kunnen afsluiten waarin werkgevers zich committeren aan het aanbieden van een groot aantal (al dan niet aangepaste) banen. Het is echter wél zaak om het principe van partnerschap tussen overheid en bedrijfsleven te benadrukken en niet door middel van dwang banen te creëren. Hiertoe kan bij het detacheringmodel (zie voorstel 2) worden aangesloten.
- Initieer een onderzoek naar een op de doelgroep Wajongeren toegesneden definitie van passende arbeid. Het gaat hierbij om een specifieke doelgroep daarom moet onderzocht worden welke criteria van passende arbeid voor Wajongeren zouden moeten gelden. Aansluiting op de praktijk die wordt toegepast op WW'ers of WWB'ers ligt, gezien de bijzondere positie van Wajong'ers, niet voor de hand. Niet 'alle arbeid' kan op voorhand als passend voor een schoolverlatende Wajongeren worden beschouwd.

3. DE WERKENDE WAJONGER

- Onderzoek laat zien dat Wajongers gemiddeld maximaal 5 jaar hun baan behouden. Voer een belastingvrije duurzaamheidsbonus in die na een aantal jaren dienstverband kan worden uitgekeerd aan de werkgever.
- Schaf het drempelbedrag (een eigen bijdrage van de werkgever) voor werkplekaanpassingen af en vergoed werkplekaanpassingen tot een nader te bepalen bedrag.
- Ook moet er bij de begeleiding vaste aandacht komen voor het informeren en betrekken van collega's van Wajongeren. Vaak is men onwennig in de omgang met Wajongeren, wat ook tot uitval van deze groep op de werkvloer leidt. Wie kan deze informatie beter geven dan de ouders zelf? We willen dat de minister hier op aandringt bij de instellingen die bij de begeleiding van Wajongeren betrokken zijn zoals het UWV?
- Werk moet lonen. Het inkomen bij regulier werk dient aangevuld te worden tot het wettelijk minimumloon. Salarisstijging of een extraatje voor getoonde inzet worden niet meteen gekort op de loonaanvulling. Om dit te bereiken, dient de loonaanvulling tot 120 procent van het wettelijk minimumloon niet direct gekort te worden.
- Er zijn ouders die niet op de arbeidsmarkt kunnen participeren doordat zij hun kinderen met een arbeidsbeperking begeleiden. Ik stel voor om een pilot te starten waarbij deze ouders met een korte training de jobcoaching voor hun kind gaan doen. Hiervoor ontvangen zij een vergoeding. Zij weten als geen ander hoe het kind het beste functioneert. Het is effectiever en efficiënter.

4. DE ONDERNEMENDE WAJONGER

Er zijn ook Wajongeren die graag een onderneming willen starten. Daarvoor hebben zij echter specifieke begeleiding voor nodig. Wij willen daarom:

- De inzet van gespecialiseerde Wajong ondernemerscoaches
- Specifieke Borgstellingsregelingen (BMKB) voor mensen met een beperking.
- Stimuleren van speciale minor (internet) ondernemen voor Wajongers op HBO/Universiteit.

Fractie ChristenUnie Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T : 070-3183057
F : 070-3183936
christenUnie@tweedekamer.nl